

*Omsorg
for deg og dine
nærmeste*



BALDER FORSIKRING

Vilkår – Hus

Innholdsfortegnelse

Hus vilkår	3
1. Hvem som er forsikret - sikrede ..	3
2. Hvor forsikringen gjelder	3
3. Hva som er forsikret	3
4. Hva forsikringen omfatter	4
5. Indeksregulering	5
6. Bestemmelser ved skade	5
7. Erstatningsoppgjør	5
8. Egenandel	8
9. Merutgifter som følge av påbud fra offentlig myndighet	8
10. Naturskade	9
11. Ansvar	12
12. Rettshjelp	13
13. Bygg under oppføring	15
14. Dine muligheter til å klage	17
15. Hus Super	17

Hus og Hus Super vilkår

Forsikringsavtalen består av:

- Forsikringsbeviset
- Forsikringsvilkårene
- Sikkerhetsforskriftene
- Generelle vilkår
- Lov om forsikringsavtaler av 16. Juni 1989 (FAL)
- Det øvrige lovverk. (norsk rett)

Forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkårene. Forsikringsvilkårene gjelder foran generelle vilkår.

Forsikringsbeviset, forsikringsvilkårene og generelle vilkår gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes.

Forsikringen er formidlet av Balder Forsikring AS (heretter kalt Balder Forsikring), Gullhaug Torg 1, 0484 Oslo, org.nr. 933182746. Balder Forsikring er registrert og godkjent av Finanstilsynet som forsikringsagentforetak.

Forsikringsgiver er Eir Försäkring AB, (heretter kalt Selskapet) Kungsgatan 37, 11156 Stockholm, Sverige med organisasjonsnummer 559166-0617. Selskapet er registrert hos den svenske Finansinspektionen til å drive forsikringsvirksomhet i henhold til Försäkringsrörelselagen (2010:2043) og er godkjent av Finansinspektionen samt Finanstilsynet i Norge til å drive grensekryssende virksomhet til Norge, ID: FT00115507.

Balder Forsikring er forsikringsagent for Selskapet og utsteder forsikringene i kraft av fullmakt fra Selskapet.

Balder Forsikring administrerer forsikringsavtalen på vegne av Selskapet og eventuelle spørsmål knyttet til forsikringsavtalen, dens vilkår og betingelser.

1. Hvem som er forsikret - sikrede

Forsikringsavtalelovens (FAL) § 7-1 gjelder ikke. I stedet gjelder:

Forsikringen gjelder for:

- Forsikringstaker og ektefelle/samboer. Med samboere menes personer som bor i samme bolig og lever sammen i et ekteskaps-lignende forhold, og har felles adresse i Folkeregisteret.
- Andre som har tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett i eiendommen.
- Barn som bor hjemme eller som pga. utdanning eller førstegangstjeneste bor utenfor hjemmet, når adresseendring ikke er blitt meldt til Folkeregisteret.

Ved eierskifte opphører forsikringen. Likevel gjelder forsikringen som var i kraft på overtagelsestidspunktet til fordel for ny eier inntil den nye eier har tegnet forsikring, men maksimalt i 14 dager. Denne klausulen erstatter FAL § 7-2.

Forsikringen trer i kraft på avtalt tidspunkt, men tidligst når det er notert av Selskapets representant. Ved kjøp trer det i kraft tidligst når kjøperen overtar den økonomiske risiko.

2. Hvor forsikringen gjelder

På det sted som er nevnt i forsikringsbeviset, forsikringsstedet.

Naturskadedekningen gjelder i Norge. Rettshjelp gjelder i Norden

3. Hva som er forsikret

3.1 Bygning

Bygninger angitt i forsikringsbeviset, inkludert fastmontert utstyr som normalt følger boligen. Utleid bygning, dersom dette er angitt i forsikringsbeviset.

3.2 I tillegg omfattes:

- Utvendige ledninger og rør med tilknyttet utstyr, herunder tank som fører elektrisitet, gass eller væsker til eller fra bygningen og frem til offentlig ledning, spredeledning, egen brønn, tank eller reservoar. Tank, kum, pumpe i brønn og varmekabler i adkomstveier til bygning regnes som tilknyttet utstyr. Ved ulik alder på skadde deler, legges den eldste delens alder til grunn.
- Fastmontert solcellepanel på tak og takstein med innebygde solceller.
- Hageanlegg i tilknytning til bolighus, våninghus, herunder gjerde, flaggstang, parabolantenne, solcellepanel, vind-generator, utvendig svømmebasseng og annen badekilde (boblebad, badestamp)

m.m.), utvendige varmekabler/ rør, inntil kr 250.000.

- Hobbyveksthus under 15 kvm eller inntil kr 30.000.
- Skade på fastmontert brygge tilknyttet hus med inntil kr 100.000, begrenset til brann og naturskade.

Etter en erstatningsmessig skade på forsikret bygning dekkes også:

- Oppfylling av brannslukkingsapparat.
- Utgifter til utrykning etter utløst innbrudds- eller brannalarm.
- Utgifter til riving, rydding, bortkjøring og deponering av verdiløse bygningsrester.
- Påførte ekstraavgifter pga. prisstigning i normal reparasjons eller gjenoppføringsperiode.
- Tapt husleieinntekt og tap ved at egen bolig ikke kan brukes i normal reparasjon eller gjenoppføringsperiode.
- Merutgifter på grunn av offentlig påbud i samsvar med punkt 9 nedenfor med inntil kr 1.000.000 når bygning er fullverdiforsikret. Ved 1. risiko forsikring dekkes inntil 25 % av forsikringssummen, og maksimalt kr 250.000.

4. Hva forsikringen omfatter

4.1 Brann, vann, innbrudd og annen bygningsskade

Forsikringen dekker plutselig og uforutsett skade som er angitt i punkt 4.2, med de unntak og begrensninger som følger av disse vilkår samt,

- Generelle vilkår
- Lov av 16. Juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler (FAL)
- Lov av 16. Juni 1989 nr. 70 om naturskader

4.2 Skader og tap som omfattes:

Se punkt 4.3 for hva som ikke omfattes.

4.2.1 Brann

- Brann, dvs. ild som er kommet løs, og plutselig nedstøtning.
- Lynnedslag og annet elektrisk fenomen. Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning - også som følge av lyn og tordenvær.
- Brudd på elektrisk ledning
- Eksplosjon eller sprengning

4.2.2 Vann, rørbrudd gass og annen væske

Inntrengning av vann eller annen væske fra utvendig rørledning.

Overflatevann som trenger inn i bygning direkte fra terreng eller grunnen ved nedbør, snøsmelting eller kjøving når det fører til frittstående vann over laveste gulv. Vann i oppført gulvkonstruksjon regnes ikke som frittstående vann.

Inntrengning av vann gjennom åpning eller utetthet oppstått ved erstatningsmessig bygningsskade. Brudd på innvendig ledning med tilknyttet utstyr.

Utstrømning av væske fra bygningens rørledning for gass, vann og annen væske, herunder radiator, varmt vanns bereder/holder oljetank, septiktank, pumper, drengum og fyrkjele med tilknyttet utstyr, vannseng og akvarium ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse.

Brudd på drengum, septiktank, oljetank og kloakkpumpe/rensetank og utstrømning fra brannslukkingsapparat.

4.2.3 Tyveri og hærverk på forsikringsstedet

Forsikringen dekker skade som følge av tyveri av eller hærverk i eller på deler av bygningen, gjerder, flaggstenger og utendørs svømmebasseng, boblebad, badestamp etc. som er tilknyttet bygningens faste rørsystem.

4.2.4 Naturskade

Deckes i henhold til egne regler i punkt 10 nedenfor.

4.2.5 Annen bygningsskade

Annen plutselig og uforutsett skade på forsikret bygning som ikke er nevnt i punkt 4.2.

4.3 Skader og tap som ikke omfattes:

- Svimerker og gnistskader som ikke skyldes brann.
- Skade som skyldes søl eller kondens uansett årsak.
- Skade på gulv og vegger i bad-/dusjrom eller gulv i vaskerom som skyldes at disse ikke er vanntette.
- Følgeskader på andre deler av bygning som skyldes at gulv og vegger i bad eller dusjrom ikke er vanntett.
- Skade som skyldes vann fra bygningens takrenne, utvendig nedløp eller uttett forbindelse mellom tak og taksluk til innvendig nedløp.

- Skade som skyldes mangelfull eller sviktende drenering og vann fra dremsledning uansett årsak.
- Skade på dremsledning.
- Setningsskader.
- Tap av vann, fyringsolje eller annen væske eller gass.
- Utgifter til tining av utvendige ledning.
- Skade som skyldes sopp-, råteskader, husbukk, stokkmaur, stripet borebille bakterier, hekkesot, insekter, jordrotte, skadedyr, dyr eller kjæledyr uansett årsak. Utvikling av blåved, svartesopp eller muggsopp som er skjemmende for utseendet.
- Skade ved hærverk og slitasje påført utleide rom av beboer/bruker.
- Skade som skyldes materialfeil, feil eller svakhet ved konstruksjon eller uriktig montasje, samt følgeskader av dette med mindre skaden omfattes av punkt 4.2.
- Skade som alene består av flekker, svinnsprekker, riper, avskallinger og knirk i gulv.
- Elde og slitasje
- Punktering av isolerglass.
- Frostskader, andre klimatiske skader og skader forårsaket av dyr på hage/grøntanlegg.
- Kunstnerisk utsmykning eller merkostnader for urasjonell byggemåte/utstyr.
- Forstøtningsmurer høyere enn en halv meter.
- Skade ved hærverk og slitasje forårsaket av husstandsmedlem, leieboer eller dennes husstandsmedlem.
- Tyveri eller skadeverk som følge av datavirus, hacking eller annen datakriminalitet.
- Skade/tap som skyldes underslag / bedrageri, jf. Straffeloven §§ 371, 372, 390 og 391.

4.3.1 Identifikasjon

Forsikringen dekker ikke skade forårsaket forsettlig av sikrede, sikredes ektefelle som bor sammen med sikrede eller en annen person som sikrede lever sammen med i et fast etablert forhold. Dersom en av de nevnte personene har fremkalt skaden ved grov uaktsomhet, vil Selskapets ansvar settes ned eller falle bort. Det vises til FAL §§ 4-9, 4-11 (2) bokstav b og 7-3 (2)".

5. Indeksregulering

5.1 Fullverdi

Ved fornyelse av forsikringen indeksreguleres premieberegnings-grunnlaget for bygning i forsikringsbeviset etter prisindeksen for nye boliger.

5.2 Førsterisiko

Ved fornyelse av forsikringen indeksreguleres førsterisiko summen i forhold til prisindeksen for nye boliger.

6. Bestemmelser ved skade

Ved skade skal sikrede snarest melde fra til Selskapet. Brann, innbrudd og hærverk skal i tillegg meldes til politiet.

Rett til erstatning kan falle bort dersom kravet ikke er meldt til Selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner erstatningskravet.

Arbeid og utgifter til beregning og fremsetting samt dokumentasjon av krav er ikke en del av skaden. Se FAL § 8-5 første ledd.

7. Erstatningsoppgjør

Forsikringsavtalelovens § 6-1 gjelder ikke. I stedet gjelder:

7.1 Hvordan skaden fastsettes

Skaden fastsettes til hva det ville koste Selskapet å:

Reparere/utbedre skaden til samme eller vesentlig samme stand som før skaden, eller gjenanskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende ting. Gjenoppføre tilsvarende bygning. Selskapet bestemmer hvilket av disse alternativer som skal benyttes og hvilken reparatør/leverandør som skal velges.

Skadens økonomiske størrelse fastsettes ved: Takst, eller skjønn, dersom en av partene krever det.

Skjønnets verdsettelse danner øvre økonomiske grense for Selskapets erstatningsansvar. Utbetaling av erstatning foretas i samsvar med bestemmelsene i vilkårenes punkt 7.3.6. Skaden fastsettes ikke høyere enn erstatningsverdien; jf. punkt 7.2. med fradrag av gjenverdi.

Selskapet har rett til å bestemme hvilket av disse alternativer og hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes, eller velge å betale kontant. Kontanterstatningen kan ikke

overstige det beløp Selskapet ville ha betalt for reparasjon eller gjenanskaffelse.

Blir bygningen ikke reparert eller gjenført innen 5 år, er erstatningen begrenset oppad til omsetningsverdien før skaden.

7.2 Erstatningsverdi

Hvordan erstatningen fastsettes

7.2.1 Generelle bestemmelser

Erstatningsverdien settes til hva det ville ha kostet å bygge tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende bygning eller bygningsdel. Byggekostnadene beregnes etter prisene på skadedagen (gjenoppføringsprisen).

Med gjenoppføring menes oppføring av nytt bygg. Kjøp av annen bygning regnes ikke som gjenoppbygning.

Ved beregning av erstatning skal det gjøres fradrag for gjenverdier.

Erstatningen kan ikke settes høyere enn prisen for gjenoppføring umiddelbart før skaden inntraff, fratrukket verdien av bygningen etter skaden.

Hvis bygningsdeler står for planlagt, eller åpenbart nødvendig, utskiftning, riving, rehabilitering eller de ikke lengre er i bruk, gjøres også fradrag for de kostnader utskiftningen, rivingen eller rehabiliteringen ville medført.

Merkostnader ved byggemåte og utstyr som er urasjonell etter dagens byggeskikk, tas ikke med ved fastsettelse av erstatningsverdien, med mindre det er tatt hensyn til ved fastsetting av fullverdien og dette framgår av forsikringsbeviset.

Selskapet kan kreve at forsikringstager søker om å utnytte de dispensasjonsregler som ligger i offentlige forskrifter og lover.

7.2.2 Aldersfradrag

Det trekkes aldersfradrag fra forsikringsverdien i følgende tilfeller selv om bygningen er fullverdiforsikret:

Bruddskader på utvendig ledning med tilknyttet utstyr: 5 % av skadens totale kostnad for hvert år gjenstanden er eldre enn 20 år med unntak av plastrør. Ved bruddskade på bunnledninger, dvs ledninger som ligger i grunnen under huset, beregnes fradraget på samme måte.

Aldersfradraget beregnes på grunnlag av de totale reparasjonskostnader, herunder oppgraving og istandsettingsutgifter.

Skade på elektriske installasjoner for temperatur / ventilasjon / VVS: 10 % av skadens totale kostnad for hvert år gjenstanden er eldre enn 7 år. Maksimalt fradrag er 80 %.

Skade på varmtvannsbeholder / bereder, fyringskjele, vann eller oljepumpe eller utvendig oljetank som skyldes brudd, elektrisk fenomen eller lynnedslag: 10 % av skadens totale kostnad for hvert år gjenstanden er eldre enn 5 år. Maksimalt fradrag er 100 %. Dersom det er tegnet vedlikeholdsavtale for fyringskjele, skal det ikke gjøres aldersfradrag.

Skade på varmepumper; luft-luft, luft-vann: 10 % aldersfradrag for hvert år gjenstanden er eldre enn 5 år, fradrag opp til 100 %.

Skade på varmepumper; jord-luft: 5 % aldersfradrag for hvert år gjenstanden er eldre enn 5 år. Fradrag opp til 100 %.

Skade som skyldes brudd, elektrisk fenomen eller lynnedslag på husholdningsapparater /- maskiner, inkludert komfyr, kjøle- og fryseskap/-aggregat, 10 % aldersfradrag for hvert år gjenstanden er eldre enn 5 år, fradrag opp til 80 %.

Skade på elektriske maskiner og apparater, kun ved skade som følge av kortslutning, elektrisk fenomen og brudd på ledninger eller utstyr. 10 % aldersfradrag for hvert år gjenstanden er eldre enn 3 år. Fradrag opp til 100 %.

Skade på annen innredning for oppvarming eller kjøling, aldersfradrag 5 % opp til 100 % fra hvert år gjenstanden er eldre enn 10 år.

Skade på isolerglass. Aldersfradrag 10 % opp til 100 % fra hvert år gjenstanden er eldre enn 10 år.

Aldersfradraget beregnes på grunnlag av de totale reparasjonskostnader, herunder oppgraving og istandsettingsutgifter. Ved ulik alder på skadede deler legges den eldste delens alder til grunn.

Det trekkes enten aldersfradrag eller egenandel. Det er det høyeste beløpet av disse som trekkes

For ting nevnt i dette punktet gjøres det prosentvis fradrag for alder som beskrevet i tabellen under.

TILBEHØR	ANTALL ÅR UTEN FRADRAG	DERETTER GJØRES PROSENTVIS FRADRAG PER ÅR
Utvendige ledninger av annet materiale enn plast	20 år	5 % opp til 100 %
Tanker og kummer uansett materiale	20 år	5 % opp til 100 %
Elektriske installasjoner for temperatur / ventilasjon og VVS	7 år	10 % opp til 80 %
Varmepumper luft-luft/luft-vann	5 år	10 % opp til 100 %
Varmepumper jord-luft	5 år	5 % opp til 100 %
Varmtvannsbeholdere og pumper	5 år	10 % opp til 100 %
Elektriske maskiner og apparater	3 år	10 % opp til 100 %
Integrerte hvitevarer, kjøle- og fryserom	5 år	10 % opp til 80 %
Annen innretning for oppvarming eller kjøling	10 år	5 % opp til 100 %
Isolerglass	10 år	10 % opp til 100 %

7.2.3 Bygning som står for rivning

Erstatningsverdien settes til verdien av bygningens brukbare materialer før skadetidspunktet. Det gjøres fradrag for rivningsutgifter som ville påløpt uavhengig av skaden.

7.2.4 Gjenoppføring utenfor forsikringsstedet

Når bygningen ikke gjenoppføres på forsikringsstedet, men innenfor landets grenser og ellers i samsvar med betingelsene for hovedregelen, beregnes erstatningen slik: Erstatningen beregnes etter hovedregelen, men hvis omsetningsverdien av den nye bygningen blir større enn bygningens omsetningsverdi umiddelbart før skaden, gjøres det fradrag for den økningen som overstiger 40 %. Hvis det er offentlige myndigheter som ikke tillater gjenoppføring eller reparasjon på forsikringsstedet, beregnes erstatningen etter hovedregelen når bygningen gjenoppføres innen samme kommune.

Selskapet kan kreve at forsikringstager søker om å utnytte de dispensasjonsregler som ligger i offentlige forskrifter og lover.

7.2.5 Andre Bygninger

Ved reparasjon og ombygging der gammelt erstattes med nytt, gjøres det fradrag i erstatningen for den økningen som overstiger 40 %.

Selskapet kan kreve at forsikringstager søker å utnytte de dispensasjonsregler som ligger i offentlige forskrifter og lover.

7.2.6 Bygning som står midlertidig tom for renovering / omfattende oppussing.

Erstatningen settes til verdien av bygningen / bygningskomponenten i den tilstand den var før skaden.

7.2.7 Underforsikring ved påbygg som ikke er meldt

Tilbygg, påbygg eller annen forandring, som innvirker på bygningens gjenoppføringspris, omfattes av forsikringen og skal meldes Selskapet innen hovedforfall for å unngå underforsikring. Er melding ikke gitt, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom bygningens verdi før og etter forandringen.

7.2.8 Hageanlegg

Erstatningen fastsettes til hva det vil koste å tilbakeføre det som er skadet til samme eller vesentlig samme stand som umiddelbart før skaden. Ved skade på beplantning i hagen erstattes verdien av tilsvarende busker og planter slik de selges som alminnelig handelsvare i gartneri og lignende (ung vekst)

7.3 Erstatningsberegning/utbetaling

7.3.1 Fullverdifikret bygning

er til enhver tid forsikret for det beløp som svarer til erstatningsverdien. Se pkt 7.2. Tilbygg eller annen forandring som innvirker på forsikringsverdien er omfattet av forsikringen, men må være avtalt med Selskapet og fremgå av forsikringsbeviset.

Er det ikke avtalt, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom bygningens forsikringsverdi på skadedagen slik den ville ha vært uten og slik den er med forandringen (underforsikring). Se FAL § 4-7.

7.3.2 Førsterisiko

Skaden erstattes inntil forsikringssummen selv om erstatningsverdien etter punkt 7.2 er større.

7.3.3 Kontanterstatning

Selskapet bestemmer om erstatning kan utbetales kontant. Kontanterstatning vil være lik det beløp Selskapet skulle ha utbetalt for reparasjon / gjenanskaffelse / gjenoppføring/ materialer. Arbeidspenger utbetales med kr 250 pr. time og timeantallet er begrenset til hva som framkommer av takst for skaden, eventuelt skjønn. Se punkt 7.1.

7.3.4 Utbedring styrt av Selskapet

Selskapet har rett til å administrere utbedring/ gjenoppføring.

7.3.5 Tapt husleieinntekt

Tapet regnes for dokumenterte leieinntekter fra skadetidspunkt til reparasjon/ gjenoppføring er fullført eller normalt skulle vært fullført dersom dette er angitt i forsikringsbeviset. Hvis arbeidet tar lenger tid, dekkes likevel tapt husleieinntekt hvis sikrede kan dokumentere at den forlengede tidsbruken er utenfor sikredes kontroll.

Det gjøres fradrag for sparte utgifter og for opptjente renter av bygningserstatningen.

7.3.6 Utbetaling

Erstatning utbetales i takt med utbedring/reparasjon. Det justeres for prisstigning etter bygge- kostnadsindeksen. Utbetaling er betinget av samtykke fra innehaver av tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett.

Merverdiavgift betales når det kan dokumenteres at dette er påløpt.

Sikrede har krav på renter av erstatningen jf. FAL § 8-4.

8. Egenandel

Fra erstatningsoppgjøret trekkes den egenandel som er angitt i forsikringsbeviset, dersom ikke annet er nevnt i punkt 8.1.

8.1 Redusert egenandel

Egenandel reduseres med inntil kr 4.000 ved:

- Tyveri/tyveriforsøk når FG-godkjent innbruddsalarm som varsler alarmsentral/ vaktelskap var i bruk på skadetidspunktet.

- Brudd på innvendig vannledning dersom det er installert vannstoppventil (med ferdigattest) som sikrer rørsystemet i hele bygningen og dette var i bruk på skadetidspunktet.
- Brannskader som skyldes feil ved det elektriske anlegget når det er foretatt kontroll av anlegget siste 5 år. Kontrollen skal være utført av kontrollør godkjent av Selskapet og kontrollskjema eller ferdigattest skal foreligge.

8.2 Spesielle egenandeler

Ved brudd på innvendig rørledning eldre enn 35 år, økes avtalt egenandel med kr 15.000 fra og med skade nummer to. Dette gjelder både for rør- og følgeskaden.

Ved skade som følge av frost økes avtalt egenandel med kr 15.000 såfremt skaden ikke skyldes tilfeldig svikt i bygningens varmforsyning.

Egenandelen øker med kr 20.000 når bygningen i løpet av siste 24 måneder har hatt en tilsvarende skade. Dette gjelder ved:

- inntrenging av vann i bygning direkte fra terreng
- utstrømming fra bygningens innvendige rørledninger på grunn av rust, korrosjon, annen tæring eller slitasje.

Ved skade som følge av vann fra terreng er egenandelen minimum kr 8.000.

Ved skade som følge av vind svakere enn storm, snøtyngde eller ras fra tak er egenandelen minimum kr 8.000.

Ved sprengning på forsikringsstedet er egenandelen minimum kr 10.000.

9. Merutgifter som følge av påbud fra offentlig myndighet

Ved skade som er dekket av forsikringen, erstattes også nødvendige merutgifter som skyldes påbud ombygningens utførelse gitt fra offentlig myndighet med hjemmel i lov eller offentlig forskrift. Merutgifter som følge av påbud erstattes med inntil kr 1.000.000.

Merutgifter dekkes ved gjenoppføring på:

Samme byggetomt.

Annet sted når gjenoppføring på samme byggetomt ikke kan skje på grunn av hjemmel i Lov eller Offentlig forskrift.

9.1 Forsikringen omfatter merutgifter

Til reparasjon/gjenoppføring av bygning. Merutgifter settes til differansen mellom verdien av den forsikrede bygning og verdien av tilsvarende bygning utført i samsvar med påbud.

Til grunnundersøkelser og fundamentering i forbindelse med gjenoppføring av bygning. Merutgifter beregnes som for en bygning tilsvarende den forsikrede, men utført i samsvar med påbud.

Som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygning tillates gjenoppført. Dersom den gjenoppførte bygning er større enn den skadede bygning, beregnes merutgiftene etter forholdet mellom gulvareal i skadet bygning og gulvareal i gjenoppført bygning. Med merutgifter menes den andel av utgifter som dokumentert ikke kan dekkes av offentlig myndighet. Selskapet kan kreve at påbudet påklages eller selv påklage det.

9.2 Ved påbud omfatter ikke forsikringen merutgifter:

Som myndighetene har hjemmel for å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet.

Til bygning som er midlertidig eller som står foran rivning, ombygning eller rehabilitering.

9.3 Gjenoppføringstid

Reparasjon eller gjenoppføring må være avsluttet innen 5 år etter at skaden inntraff. Fristen kan forlenges dersom inngrep fra offentlig myndighet forsinkes eller hindrer byggearbeidet.

10. Naturskade

Vilkår for avregning mot Norsk Naturskadepool.

Gjelder fra 1.1.2020

For forsikringsavtalen gjelder også bestemmelsene i:

- Forsikringsavtaleloven av 16.juni 1989 (FAL)
- Generelle vilkår
- Lov om naturskadeforsikring av 16.juni 1989 med endring i lov av 21 april 2017 hvis de ikke er fraveket i vilkårene.

Disse vilkårene er det maksimale av hva selskapene kan avregne i Norsk Naturskadepool. Avregningsvilkårene er likevel begrenset til Selskapets egne vilkår for brann på skadet objekt. Likevel gjelder Lov om

naturskadeforsikring, der denne angir et annet dekningsomfang eller annen erstatningsberegning.

10.1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for den som er sikret etter avtalen med Selskapet.

10.2 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder på det sted i Norge som er angitt i forsikringsavtalen.

10.3 Hva forsikringen omfatter

10.3.1 Bygning som nevnt i forsikringsbeviset i henhold til Selskapets egne vilkår.

10.3.1.1 Når bygning er omfattet i henhold til punkt 10.3.1.,

Omfattes i tillegg:

- utvendig ledninger (inkludert dreneringsledning) med tilknyttet utstyr, herunder tank, som fører væske, elektrisitet, signaler eller gass til eller fra bygning, frem til tilknytningspunkt for offentlig ledning, spredeledning, brønn eller borehull
- egen fast trebrygge tilhørende, bolighus og fritidshus og som ikke særskilt er forsikret. Unntatt er andel i fellesbrygge. Erstatningen er begrenset til kr 100.000 inkl. installasjoner på bryggen, rivning/rydding og avfallshåndtering
- tilleggsbygg med bruttoareal inntil 10 kvm som ikke er særlig forsikret.
- merutgifter til skadeutbedring av forsikret bygning når merutgiftene skyldes endrede tekniske krav til bygningen i henhold til lov eller offentlig forskrift. Erstatningen er begrenset til kr 1.000.000 men likevel ikke høyere enn førsterisikosum. Kravet må gjelde den skadde del av bygningen og være en direkte følge av skaden. Det er forutsetning at man søker å utnytte de dispensasjonsmuligheter som ligger i Plan- og bygningslov.

10.3.1.2 Tomt i tilknytning til bolighus og fritidshus.

Når den forsikrede ting er et bolighus eller fritidshus omfatter forsikringen også naturskader på tomt, oppad begrenset til 5 dekar, beliggende rundt forsikret bygning.

Tilsvarende omfattes den del av vei som ligger innenfor avgrensning og areal som angitt ovenfor.

Omfatter ikke skade på:

- produksjonsskog
- avling på rot
- beite, dyrket mark, utmark

10.3.2 Løsøre etc.

Løsøre, innbo, maskiner, inventar og varer som er nevnt i forsikringsbeviset omfattes i henhold til Selskapets egne vilkår.

Omfatter forsikringen løsøre, erstattes:

- penger og verdipapirer med inntil kr 20.000
- utgifter til rekonstruksjon av yrkesmanuskripter, yrkestegninger, datalagre og lignende med inntil kr 100.000
- Nødvendige merutgifter til opphold utenfor hjemmet ved at boligen ikke kan brukes som følge av naturskade.
- Skade på motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, seilbåt og motorbåt samt utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen, omfattes bare når disse ting er varer i næringsvirksomhet og befinner seg på land i Norge

Omfattes ikke:

- Varer under transport, motorvogn og tilhenger til bil, luftfartøy, skip, småbåter og ting i disse, fiskeredskap på fartøy eller i sjøen, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen

10.3.3 Etter en erstatningsmessig skade dekkes i tillegg, ut over forsikringssummen, i henhold til Selskapets eget vilkår, men med følgende begrensninger:

- utgifter til rivning, rydding og avfallshåndtering etter skade på forsikrede ting. Erstatningen er begrenset til kr 1.000.000, men likevel ikke høyere enn førsterisikosum.
- tap av husleieinntekt og tap ved at egen bolig eller annen bygning ikke kan brukes som følge av skade, maksimalt kr 500.000.

- utgifter til flytting og midlertidig lagring av forsikrede ting med til sammen inntil kr 200.000

Forsikringen omfatter nødvendige merutgifter:

- til utbedring av den skadde del av bygning eller gjenoppføring av bygning til grunnundersøkelser og fundamentering ved gjenoppføring av bygning som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygning tillates gjenoppført på samme byggetomt.

Omfattes ikke:

- utgifter til sikring og forebygging
- sjøvarmeledning (gjelder del i sjøen)
- infiltrasjons-/spredeledning
- spredegrøft
- brønn eller borehull
- utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet
- utgifter som påløper fordi det ikke er søkt om dispensasjon i henhold til plan og bygningsloven

10.3.4 Følgende omfattes ikke, selv om det foreligger forsikring:

- ting som det ikke er naturlig å brannforsikre
- sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkl. feste på land
- flytebrygge og andre flytende konstruksjoner, gangbru/landgang, stein- og betongbrygger, moloer, bruer, klopper, damanlegg, tunneler i fjell og lignende
- skinnegående materiell, som tog, trikk og lignende
- skade som alene rammer antenner, skilt, markiser og lignende
- skade på byggverk eller ting i dette når byggverket er oppført etter at det for vedkommende område er nedlagt bygge- og deleforbud, i medhold av naturskadeloven § 22, og skaden er av slik art som vedtaket gjelder
- utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løsøre

10.4 Hvilke skader som erstattes og hvilke begrensninger som gjelder

Forsikringen dekker skade som direkte skyldes naturulykke ved skred, storm, flom, stormflo,

jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. lov om naturskadeforsikring av 16. juni 1989 nr. 70.

10.4.1 Følgende skader erstattes ikke:

- skade som umiddelbart skyldes lyn, frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang
- skade forårsaket av dyr, insekter, bakterier, sopp, råte e.l.

10.5 Skadeoppgjør

Forsikringsavtalelovens § 6-1 er fraveket. I stedet gjelder følgende regler:

10.5.1 Skade skal meldes til Selskapet uten ugrunnet opphold.

10.5.2 Alternative oppgjørsmåter:

Selskapet kan avgjøre om skaden skal erstattes ved kontantoppgjør, reparasjon, gjenoppføring/gjenanskaffelse, eller at Selskapet skaffer tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende ting

Ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det Selskapet hadde måttet betale for reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse.

Ved reparasjon eller gjenoppføring/gjenanskaffelse, har Selskapet rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.

10.5.3 Forsikringsformer, forsikringssummer og underforsikring:

For bygning, løsøre, innbo, maskiner, inventar og varer gjelder det enkeltes selskaps eget vilkår for brann på skadet objekt.

10.5.4 Erstatningsberegning

Ved erstatningsberegning av bygning, løsøre, innbo, maskiner, inventar og gjelder Selskapets egne brannforsikringsvilkår.

Det gjøres reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov før fradrag av egenandel.

10.5.5 Erstatning for tomt.

Erstatningsgrunnlaget for tomt (hage, hageanlegg, gårdsplass, vei og den ikke-opparbeidede delen av tomta), beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme eller i det vesentlige samme stand som før skaden, beregnet etter prisene på skadedagen.

Dersom skaden ikke repareres, kan Selskapet erstatte det laveste beløp av

gjenoppsettelseskostnad og nedgangen i tomtens omsetningsverdi som følge av skaden.

For beplantning i hageanlegget beregnes erstatningen lik gjenanskaffelse av vesentlig tilsvarende vekst, som alminnelig handelsvare (ung vekst) i gartneri o.l.

Kostnader til sikring/forebygging dekkes ikke, selv om dette er en forutsetning for å utbedre skaden på hage/hageanlegg/tomt.

10.5.6 Relokalisering ved fare for ny naturskade

Er et brannforsikret bolighus eller fritidshus skadet i en naturulykke, og det ikke gis tillatelse til å reparere eller gjenoppbygge huset på skadestedet på grunn av fare for ny naturskade, kan Selskapet erstatte tomtens omsetningsverdi før skaden, oppad begrenset til fem dekar. Det skadede huset og eventuelle forsikrede uthus kan dessuten erstattes som om de var totalskadet. Er grunnen under et brannforsikret bolighus eller fritidshus blitt ustabil som følge av en naturulykke, gjelder første og annet punktum tilsvarende selv om huset ikke er skadet.

Dersom Selskapet i stedet for å erstatte tomt og bygninger etter forrige avsnitt velger å sikre eiendommen, kan utgiftene til sikringstiltakene samt utgiftene til ettersyn og vedlikehold avregnes.

Se naturskadeforsikringsloven § 1, 3-5. ledd, samt tilhørende forskrift.

10.6 Andre spesielle bestemmelser om naturskade

Er en brannforsikret bygning skadet i en naturulykke, og det ikke gis tillatelse til å reparere eller gjenoppbygge bygningen på skadestedet på grunn av fare for ny naturskade, kan selskapet avregne bygningen som om den var totalskadet. For bolighus og fritidshus gjelder naturskadeforsikringsloven § 1 tredje ledd.

Erstatningen kan settes ned eller falle bort når skadens inntreden eller omfang helt eller delvis skyldes svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for, dårlig vedlikehold eller tilsyn eller når den skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang.

Ved avgjørelsen skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdene ellers.

Avkortning skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last.

Forsikringsselskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturkatastrofe er begrenset til det beløp som er fastsatt av Kongen, jf. Lov om naturskadeforsikring § 3. Overstiger skaden denne grense, må sikrede bære en forholdsmessig del av skaden.

Er det tvil om:

- a. det foreligger naturskade
- b. det er inntruffet en eller flere naturkatastrofer
- c. betingelsene for nedsettelse eller nektelse av erstatning etter § 1 3. ledd er til stede kan sikrede eller Selskapet forelegge spørsmålet for klagenemnda for Statens naturskadefond. Klagenemndas vedtak kan ikke påklages.

10.7 Egenandel

Egenandel er den som departementet til enhver tid har bestemt ifølge lov om naturskadeforsikring § 3.

11. Ansvar

11.1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for sikrede i egenskap av eier eller fester av den eiendommen som er forsikret.

11.2 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder for skade som inntreffer i Norden og som sikrede er ansvarlig for etter gjeldende rett i de nordiske land.

11.3 Hva forsikringen omfatter

1. Selskapet dekker rettslig erstatningsansvar, som sikrede, i egenskap av personlig eier av eiendommen angitt i forsikringsbeviset, pådrar seg for skade på annens person eller ting.
2. Personskade anses inntruffet hvis død, skade eller sykdom er påført en person.
3. Med tingskade forstås tap av eller fysisk skade påført ting (herunder dyr og fast eiendom).
4. Økonomisk tap påført tredjemann som følge av den fysiske skaden, regnes som en del av denne.

5. Forsikringen dekker det økonomiske tap sikrede i henhold til gjeldende erstatningsrett kan bli pålagt å erstatte.
6. Skaden må være konstatert i forsikringstiden av sikrede eller skadelidte.
7. Sikkerhetsforskriftene er overholdt. Brudd på Selskapets sikkerhetsforskrifter vil føre til tap av forsikring innenfor rammene nedfelt i FAL § 4-8.
8. Forsikringstaker har gitt riktige opplysninger om risikoen eller endring av risikoen. Jf. FAL § 4-1 til § 4-7

Alle skader som skyldes samme begivenhet regnes som ett skadetilfelle og det vises da til det tidspunkt da første skade ble konstatert.

11.4 Hva forsikringen ikke omfatter

Selskapet dekker ikke erstatningsansvar:

1. Ansvar når ansvaret alene bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti.
2. Som sikrede pådrar seg ihht. Lov om skadeserstatning av 13. juni 1969 §§ 3-5 og 3-6 (tort og svie) ærekrenkelser, oppreisning, bøter og lignende.
3. Som sikrede pådrar seg ved forurensning, med mindre årsak til forurensningen er plutselig og uforutsett. Er årsaken til forurensningen rust, korrosjon eller andre langsomt virkende prosesser som gradvis har forringet sikredes anlegg eller utstyr, regnes ikke dette som plutselig og uforutsett.
4. Som sikrede pådrar seg i egenskap av eier, fører eller bruker av motorvogn, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri (herunder Brøyt X; gravemaskiner og lignende), luftfartøy, seilbåt, motorbåt, fartøy og vannjet, registrert trav-/galopphest, eller for innleid bruk/tjeneste av nevnte innretninger. Forsikringen dekker likevel rettslig erstatningsansvar som eier, fører eller bruker av motorvogn eller arbeidsmaskin som ikke kan oppnå større fart enn 10 km/t og ikke har mer enn 10 hestekrefter.
5. Som følge av sikredes, eller en person som sikrede identifiseres med; Jf. FAL § 4-11, forsettlige handlinger eller unnlatelser
6. Ansvar overfor virksomhet hvor sikrede, eller sikredes familie har styreverv, er daglig leder i eller eier minst 50 % av aksjene.
7. Som sikrede pådrar seg for skade på ting (herunder dyr) som tilhører en annen, men som sikrede selv, eller noen annen på sikredes vegne bruker, leier eller låner.

8. Som sikrede pådrar seg for skade på ting oppstått ved gravings, sprengings, spuntings, pelings og rivingsarbeider, ras, jordforskyvning og setninger i grunnen.
9. Som sikrede pådrar seg som følge av bruk av sprøytemalings-/ sandblåsingsutstyr utenfor forsikringsstedet.
10. for skade på ting forårsaket av sopp og råte eller på grunn av langsom inntrengning av fuktighet.
11. som eier av annen fast eiendom enn den som er nevnt i forsikringsbeviset.
12. som har sammenheng med sikredes yrke eller ervervsvirksomhet.

11.5 Forsikringssum og egenandel

11.5.1 Forsikringssum

Forsikringssum pr. forsikringstilfelle er begrenset til kr 5.000.000. Ved skade på ting, eiendom eller dyr som sikrede har fått i oppdrag å reparere, montere, installere eller ta vare på (varetekt) er Selskapets samlede erstatningsplikt kr 50.000 pr. skadetilfelle. Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende forhold, handling eller unnlattelse, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, regnes som ett skadetilfelle. Selskapets ansvar for serieskade er begrenset til den forsikringssum som gjaldt da første skade ble konstatert i forsikringstiden.

11.5.2 Egenandel

Fra erstatningsoppgjøret trekkes egenandel kr 6.000.

11.6 Behandling av erstatningskrav

Reises erstatningskrav mot sikrede eller kan det ventes at krav vil bli reist, må Selskapet underrettes uten ugrunnet opphold, jf. FAL § 4-10, 2. og 3. ledd.

Uten Selskapets samtykke må sikrede ikke innrømme noen erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.

11.6.1 Erstatningskrav og saksomkostninger

Bli krav som overstiger egenandelen reist mot sikrede og ansvaret omfattes av forsikringen, behandler Selskapet saken og betaler de nødvendige kostnadene for avgjørelse av erstatningsspørsmålet med følgende begrensninger:

1. Dersom det fremmes erstatningskrav mot sikrede som er høyere enn forsikringssummen, erstatter Selskapet saksomkostninger som er forholdsmessig

i forhold til forsikringssummen og det fremsatte krav.

2. Er Selskapet villig til å ordne en sak i minnelighet, eller å betale kravet innenfor forsikringssummen, dekker Selskapet ikke videre utgifter ved tvisten.
3. Selv om forsikringssummen overskrides, betales både de omkostninger som på forhånd er godkjent av Selskapet, og renter av idømt erstatningsbeløp som hører inn under forsikringen.

11.6.2 Sikredes plikter

Sikrede er forpliktet til:

vederlagsfritt, å foreta de utredninger, analyser og undersøkelser som er av betydning for vurderingen av skadetilfellet (evt. av skaden og sikredes ansvar).

11.6.3 Regress

Kan sikrede forlange at tredjemann erstatte tapet, inntre Selskapet ved utbetaling av erstatning i sikredes rett mot tredjemann.

Rettshjelp

12. Rettshjelp

12.1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringstaker, ektefelle/samboer med felles adresse i Folkeregisteret, andre medlemmer av den sikredes faste husstand.

Barn som bor hjemme eller som pga. utdanning eller førstegangstjeneste bor utenfor hjemmet, når adresseendring ikke er blitt meldt til Folkeregisteret.

12.2 Hvor forsikringen gjelder

Rettshjelpforsikringen gjelder i Norden

12.3 Hva forsikringen omfatter

Innbo: Forsikringen omfatter utgifter til rettshjelp når sikrede er part i tvist i egenskap av privatperson

Hus/Hytte: Utgifter til rettshjelp når sikrede er part i tvist i egenskap av personlig eier av den forsikrede eiendommen.

12.4 Utgifter til rettsbehandling

Selskapet dekker utgifter til:

- Sakkyndige som er oppnevnt av retten.
- Andre sakkyndige såfremt utgiftene er godkjent av Selskapet.

- Vitner ved hovedforhandling og bevisopptak.

Selskapet dekker ikke

- Idømte sakskostnader.
- Rettsgebyr i ankeinstans.
- Sakskostnader:

Tilkjente sakskostnader går til fradrag. Likevel dekkes slike kostnader når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

Sakskostnader ved forlik:

Inngås forlik ved at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent sakskostnader, må sikrede ha godkjenning fra Selskapet på forhånd dersom det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne sakskostnader. Uten slik godkjenning fra Selskapet går tilkjente sakskostnader i dommen til fratrukk i erstatningen.

12.5. Hvilke domstoler tvisten må høre inn under

Tvisten må høre inn under de alminnelige domstoler, jf. domstolsloven § 1.

Dersom saken føres for særdomstol, jf. domstolsloven § 2, men kunne vært ført for de alminnelige domstoler, dekkes likevel utgifter til rettshjelpbehandling.

12.6. Tvist oppstått før forsikringen trådte i kraft

Rettshjelputgiftene dekkes ikke dersom tvistegrunnlag forelå før forsikringen trådte i kraft.

12.7. Tvist oppstått etter at eiendommen er solgt

Dersom den forsikredes faste eiendom er solgt og forsikringen opphørte i forbindelse med salget, dekkes tvist hvor sikrede er part i tvist som tidligere eier.

Forsikringen dekker likevel ikke sikredes rettshjelputgifter hvor det foreligger eierskifteforsikring/ansvarsforsikring. Rettshjelpforsikringen kommer likevel til anvendelse der det foreligger skriftlig avslag om at tvisten faller utenfor eierskifte-/ansvarsforsikringens dekningsområde.

Oppstår tvist med selger i forbindelse med kjøp av ny bolig som sikrede ennå ikke har flyttet inn i og tegnet egen forsikring på,

dekkes rettshjelpsutgifter dersom sikrede har hatt løpende forsikringsforhold i Selskapet for bolig siden kjøpstidspunktet.

12.8. Forsikringssum og egenandel

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 100.000 selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpforsikring i forskjellige selskap, eller om den/de forsikrede har rettshjelpsdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskap.

Uforsikrede parter holdes utenfor ved erstatningsberegningen. Erstatningen er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av Selskapet på forhånd.

12.9. Forsikringen dekker ikke

- Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv.
- Tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse av gave, bodeling, oppløsning av det økonomiske felleskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.
- Tvist som alene hører inn under namsmyndighetene, bortsett fra tvist i husleieforhold som knytter seg til den forsikrede faste eiendom eller leilighet.
- Tvist som gjelder veksel sak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs eller akkordskyldner.
- Tvist som gjelder motorvogn, arbeidsmaskin, båt, luftfartøy, registrert trav- eller galopphest, eller når sikrede er part i egenskap av eier, fører eller bruker av slik. Likevel dekkes tvist som gjelder: Kano, kajakk og seilbrett.
- Straffesak, ærekrenkelsesak eller sak om Erstatningsplikt etter skadeerstatningsloven § 3-3 (visse personlige krenkinger), § 3-5

- (oppreisning) og § 3-6 (krenking av privatlivets fred).
- Ekspropriasjonssak eller skjønnssak hvor sikrede søker å erverve rettighet over annen eiendom eller del av denne.
- Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandling, unntatt fra dekning.
- Rettshjelputgifter for juridiske personer som dødsbo, borettslag, andelslag, stiftelse og lignende, herunder tvist hvor nevnte juridiske personer representerer sikrede.
- Tvist om advokatsalær eller utgifter til sakkyndige.
- Utgifter pådratt før tvist er oppstått.

12.10. Behandling av rettshjelpssaker

12.10.1. Skademelding

Vil sikrede søke om å få dekket utgifter til juridisk bistand under rettshjelpforsikringen, skal forespørsel/krav snarest meldes til Selskapet og senest ett år etter at advokat ble kontaktet. Underretningen skal skje skriftlig. Dersom advokat benyttes under den offentlige forvaltningsbehandling eller for særdomstol, regnes fristen for melding til Selskapet fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet.

12.10.2. Sikredes plikter

Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig og bærer selv kostnader forårsaket uten rimelig grunn. Før saksanlegg dekker forsikringen rimelige og nødvendige utgifter (i henhold til alminnelige erstatningsrettslige prinsipper) til advokat, retten, sakkyndige og vitner. Etter saksanlegg dekkes utgifter som etter rettens skjønn var nødvendige for å få saken betryggende utført, iht. Tvistelovens § 20-5.

Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan Selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.

12.10.3. Informasjon, dokumentasjon og salær

Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen. Sikrede skal informere

Selskapet om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell behandling i særdomstol eller under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak.

Ved krav om oppgjør har Selskapet den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Før endelig oppgjør foretas, skal Selskapet ha dokumentasjon for at egenandel er betalt. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening. Selskapet kan kreve at sikrede forelegger spørsmål om salær til egen advokat for retten i henhold til Tvistelovens § 3-8.

12.11. Definisjoner

Med tvist forstås at et krav er fremsatt og bestridt, helt eller delvis, muntlig eller skriftlig. Vedvarende taushet hos motpart vil kunne ansees som tvist. En tvist er ikke å anse som flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saksanlegg. Med saksanlegg forstås utgifter fra og med forberedende arbeid med forliksklage/stevning.

Selskapet kan kreve at sikrede forelegger spørsmål om salær til egen advokat for retten i henhold til Tvistelovens § 3-8.

13. Bygg under oppføring

Med bygning under oppføring menes byggetiltak som påbygg/tilbygg på eksisterende bygning eller nybygg. For bygg under oppføring gjelder vilkåret med endringer presisert herunder.

Når bygget er fullført og klargjort for innflytting (ferdigstillelse) gjelder vilkåret for øvrig.

Anskaffelser, endringer, utvidelser og igangsatte tilbygg/påbygg skal meldes Selskapet senest innen førstkommende hovedforfall for at disse skal være omfattet av forsikringen i etterfølgende forsikringsår. Eventuell premieøkning vil bli beregnet fra førstkommende hovedforfall.

13.5. Hvem er forsikret:

Hvis ikke annet er avtalt er entreprenør medforsikret for bygning med tilhørende materialer. Verktøy og annet løseøre tilhørende entreprenør er ikke medforsikret.

13.6. Hva er forsikret:

Bygg under oppføring med tilhørende materialer og verktøy

Brakke/bod/lagerskur/container som eies av forsikringstaker og som står på forsikringsstedet.

Brakke/bod/lagerskur/container som lånes eller leies, og som sikrede skriftlig har påtatt seg forsikringsansvar for, dekkes med inntil kr 50.000.

Sikredes eget verktøy dekkes med inntil kr 100.000.

13.7. Hvilke skader dekkes

Tyveri av materialer eller eget verktøy fra låste brakker med faste yttervegger og fra lukket og låst container med gulv, vegger og tak av stål.

Tyveri av materialer og eget verktøy fra bygget som er under oppføring etter at alle vindu og dører er montert og alle andre åpninger i bygget er blitt avstengt.

Bruddskade og skade som følge av hærverk på glass montert i ramme ved transport til byggeplassen, lagring på byggeplassen og ved innsetting samt når det er ferdig innsatt på sin faste plass.

13.8. Hvilke skader dekkes ikke:

- Tyveri fra uteareal på forsikringsstedet, så sant ikke bygningen er bebodd.
- Skade som skyldes snøtyngde, så sant ikke utvendige byggearbeider er ferdige, og dører og vinduer er på plass.
- Skade som skyldes vind svakere enn storm, så sant ikke utvendige byggearbeider er ferdige, og dører og vinduer er på plass.
- Avskallinger og riper på glass så sant dette ikke skyldes hærverk.

13.9. Ansvarsforsikring

Ansvarsforsikringen utvides til å omfatte erstatningsansvar for skader oppstått ved gravings-, sprengningsarbeid m.m. dekkes inntil kr 300.000 på ting og kr 3.000.000 på person.

Hus Super

14. Hus Super

Når det står i forsikringsbeviset at **HUS PREMIUM** er inkludert, gjelder følgende i tillegg:

12.1 Hvilke skader som erstattes:

14.5.1. Forsikringen dekker

- a. Skade når vann over terrengnivå har trengt inn i bygning.

Skjer vannskade ved vanninntrenging rundt eller i overgang ved pipe, luftpipe, balkong, flatt tak, terrasse, overgang terrasse/vegg er egenandelen kr 15.000, hvis ikke høyere er avtalt.

Dersom tak er eldre enn 30 år så er egenandel uansett minimum kr 15.000.

Unntak:

Det trekkes avtalt egenandel når Sikrede kan dokumentere at taket er rehabilitert i løpet av siste 30 år, eller fremlegge tilstandsrapport nyere enn 5 år, som sier at taket er utbedret og i god stand.

Dekker ikke: Kostnader ved å utbedre utettheten.

- b. Alle uthus på samme adresse er inkludert med inntil kr 75.000 hvis ikke annet er avtalt i forsikringsbeviset.
- c. Følgeskader av: Rørbrudd, skjulte dryppskader, væskeutstrømning etter utettheter i tak eller vegger og feil utført av håndverker eller entreprenør.

Dekker ikke: Utbedring av utettheter i selve våtrommet.

- d. Inntil kr 500.000 ved dekningsmessig skade på: hageanlegg, herunder gjerde, flaggstang, parabolantenne, solcellepanel, vindgenerator, små murer opp til en halv meter høye for og utjevne nivåforskjeller, utvendig svømmebasseng og annen badekilde (boblebad, badestamp m.m.), utvendige varmekabler og rør.

Dekker ikke: Forstøtningsmurer høyere enn en halv meter.

- e. Fast trebrygge er omfattet med inntil kr 150.000 ved brann.

Dekker ikke: Flytebrygger.

- f. Tining av utvendige rør.

14.6. Fullverdigaranti

Fastsettes skaden på en fullverdiforsikret bygning til mer enn 75 % av bygningens gjenoppføringskostnad, kan sikrede kreve erstatning som om bygningen var totalskadet uten at det gjøres fradrag for gjenverdiene. Dette under forutsetning av at bygningen repareres eller gjenoppbygges til samme formål på samme sted (samme g.nr. og b.nr.) innen 5 år. Det gjøres da ikke fradrag for eventuell verdiøkning ved at gammel bygning eller bygningsdel erstattes med ny.

Det er en forutsetning at gjenverdiene er revet og fjernet innen to år fra skadetidspunktet.

14.7. Skader etter håndverks- eller entreprenørfeil

Forsikringen dekker skader som følge av:

Tele, setninger, jordtrykk, utilstrekkelig ellersviktende fundamentering, materialfeil, konstruksjonsfeil eller uriktig montasje samt sviktende drenering i 10 år etter at angjeldende arbeid ble avsluttet.

14.7.1. Forsikringen dekker ikke

- utbedring av selve feilen eller mangelen.
- Kondens og skade som følge av kondens, uansett årsak.

14.7.2. Egenandel

el Se

Forsikringsbeviset

.

14.8. Skadedyr

Dekker bygningskader som følge av skadedyr som omfatter mus, rotte og jordrotte.

Selskapet svarer ikke for skade som skyldes utvikling av heksesot, blåved, svertesopp eller muggsopp som er skjemmende for utseendet. Selskapet svarer heller ikke for andre bakterier, veggdyr, skjeggkre, soppskader, råteskader, skadedyr eller kjøledyrskader uansett årsak som ikke er nevnt ovenfor.

14.9. Kunstnerisk utsmykking

Forsikringen dekker skade på kunstnerisk utsmykking med inntil kr 250.000.

Erstatning for kunstnerisk utsmykning er begrenset til gjenanskaffelseskostnadene for

tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende utsmykning.

14.10. Tilpasning for rullestolbruker etter ulykkesskade

Bygningsmessig tilpasning av bolig inntil kr 250.000 er dekket for å bedre bevegelsesmulighetene i egen bolig dersom noen i sikredes faste husstand i løpet av forsikringsperioden:

- blir rammet av en ulykkesskade som medfører varig medisinsk invaliditet på 50 % eller mer.
- nedkommer med barn med medfødt skade eller sykdom som medfører varig medisinsk invaliditet på 50 % eller mer.

Med ulykkesskade forstås skade på legemet forårsaket ved en plutselig ytre fysisk begivenhet – ett ulykkestilfelle som inntreffer i forsikringstiden.

Begrensingen i forsikringssum gjelder til sammen for alle de som er sikret.

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade forårsaket ved medisinsk undersøkelse, behandling og lignende eller ved inntak av medikamenter, med mindre husstandsmedlemmet er blitt behandlet på grunn av en ulykkesskade som Selskapet svarer for.

For barn med medfødt skade eller sykdom som medfører varig medisinsk invaliditet, anses forsikringstilfellet inntrådt ved nedkomsten.

Nedkomsten må ha skjedd i forsikringsperioden.

Utgiftene må være påløpt innen 5 år etter ulykken eller nedkomsten.